

การเปรียบเทียบพฤติกรรมการสอนของครู คำนวณสัมพันธระหว่างครูกับนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ในโรงเรียนผู้นำการใช้หลักสูตรในจังหวัดเชียงใหม่

นางนราวัลย์ กาญจนะประโชติ

004042

ศูนย์วิทยพัทยากร
วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
ภาควิชาประถมศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2524

I15895129

A COMPARISON OF TEACHERS' TEACHING BEHAVIORS: TEACHER-STUDENT
INTERACTION IN PRATHOM SUKSA FOUR AMONG THE LEADING SCHOOLS
OF CURRICULUM IMPLEMENTATION IN CHIANG MAI PROVINCE

Mrs. Narawan Kanjanaprachot

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of The Requirements
for the Degree of Master of Education
Department of Elementary Education
Graduate School
Chulalongkorn University

1981

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การเปรียบเทียบพฤติกรรมการสอนของครู คำนับผู้สัมพันธ์
ระหว่างครูกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ในโรงเรียน
ผู้นำการไหลหลักสูตรในจังหวัดเชียงใหม่

โดย

นางนราวัลย์ กาญจนะประโชติ

ภาควิชา

ประถมศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษา

ศาสตราจารย์ สมน อมรวิวัฒน์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วน
หนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ ดร. สุประคิษฐ์ บุณนาค)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ กิติยวดี บุญชื้อ)

..... กรรมการ

(ศาสตราจารย์ สมน อมรวิวัฒน์)

..... กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ประคอง กรรณสูต)

..... กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อума สุขนธมาน)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การเปรียบเทียบพฤติกรรมการสอนของครู คำนวณปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ในโรงเรียนผู้นำการให้หลักสูตรในจังหวัดเชียงใหม่

ชื่อนิสิต

นางนราวัลย์ กาญจนะประโชติ

อาจารย์ที่ปรึกษา

ศาสตราจารย์ สุเมธ อมรวิวัฒน์

ภาควิชา

ประถมศึกษา

ปีการศึกษา

2524

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมการสอนของครู คำนวณปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ของโรงเรียนผู้นำการให้หลักสูตร ซึ่งมีขนาดต่างกัน ในจังหวัดเชียงใหม่ มีสมมุติฐานในการวิจัยว่า พฤติกรรมการสอนของครู คำนวณปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน ในโรงเรียนต่างขนาดแตกต่างกัน การวิจัยศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างประชากร ซึ่งเป็นครูสอนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ของโรงเรียนในโครงการโรงเรียนผู้นำการให้หลักสูตรประถมศึกษา 2521 ของจังหวัดเชียงใหม่ ใช้วิธีสุ่มแบบแบ่ง-พวก เป็นครูโรงเรียนขนาดใหญ่ 9 คน โรงเรียนขนาดกลาง 8 คน และโรงเรียนขนาดเล็ก 3 คน รวมทั้งสิ้น 20 คน ผู้วิจัยได้สร้างแบบสังเกตพฤติกรรมการสอนของครูประกอบด้วยรายการพฤติกรรม 12 ประเภท คือ ครูยอมรับความรู้สึกของนักเรียน ครูชมเชยนักเรียน ครูยอมรับความคิดเห็นของนักเรียน การใช้คำถามกับนักเรียน การอธิบายของครู การแนะแนวทางให้นักเรียน การวิจารณ์หรือการตัดสินนักเรียน/นักเรียนแสดงพฤติกรรม ตอมนอน นักเรียนแสดงพฤติกรรมริเริ่ม การแสดงออกของครูและนักเรียน การแสดงออกทางพฤติกรรมอย่างมีความหมายของครูและนักเรียน และความเจียมหรือความสับสน

ค่าความเที่ยง ของการสังเกตพฤติกรรมปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน ของโรงเรียนขนาดใหญ่ โรงเรียนขนาดกลาง และโรงเรียนขนาดเล็ก เรียงตามลำดับ

คือ 0.94, 0.93 และ 0.85

๑

ผลการวิจัย

เมื่อพิจารณาคะแนนเฉลี่ยของพฤติกรรมการสอนของครู ในโรงเรียนทั้ง 3 ขนาด พบว่าครูที่สอนในโรงเรียนขนาดเล็ก แสดงพฤติกรรมปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนสูงกว่าครูที่สอนในโรงเรียนขนาดกลาง และโรงเรียนขนาดใหญ่ ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 และ .01 ตามลำดับ ส่วนพฤติกรรมการสอนของครูในโรงเรียนขนาดกลางกับโรงเรียนขนาดใหญ่ ไม่แตกต่างกันที่ระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Thesis Title A Comparison of Teachers' Teaching Behaviors:
Teacher-Student Interaction in Prathom Suksa
Four Among the Leading Schools of Curriculum
Implementation in Chiang Mai Province

Name Mrs. Narawan Kanjanaprachot

Thesis Adviser Professor Sumon Amornvivat

Department Elementary Education

Academic Year 1981

ABSTRACT

The purpose of this research was to compare the teachers' teaching behaviors in the area of teacher-student interaction in prathom suksa 4 among the leading schools of curriculum implementation of different sizes in Chiang Mai province. The research hypothesis was that, teachers' teaching behaviors in the area of teacher-student interaction in the different sizes of schools were different. The subjects were 20 teachers who taught in prathom suksa 4 in the leading schools of curriculum implementation in Chiang Mai selected by the stratified random sampling from the large size schools, the middle size schools and the small size schools of 9, 8, and 3 persons respectively. The instrument to be used was the teaching behaviors observation form, composed of 12 categories: Accept Feeling, Praises or Encourages, Accepts or Uses

Ideas of Student, Asks Questions, Lecturing Giving Directions, Griticizing or Justifying Authority, Student Talk Response, Student-Talk Initiation, Signs Section of Teacher and Student, Expressive Behaviors Section of Teacher and Student and Silence or Confusion.

Reliability coefficient for the observation of teachers' teaching behaviors in the area of teacher-student interaction in the large size schools, the middle size schools and the small size schools were 0.94, 0.93 and 0.85 respectively.

Results

The analysis of the means of teachers' teaching behaviors in the large size schools, the middle size schools and the small size schools showed that the means of teacher-student interaction of the teachers who taught in the small size schools was higher than the teachers' who taught in the middle size schools and large size schools at the level of significant at .05 and .01 respectively. However, the means of teacher-student interaction of the teachers who taught in the large size schools and the middle size schools was not significantly different.

กิติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความช่วยเหลือของ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ กิติยวดี บุญชื้อ ประธานกรรมการ รองศาสตราจารย์ ประคอง กรรณสูต ผู้ช่วยศาสตราจารย์ อุนมา สุกนธมาน และโดยเฉพาะอย่างยิ่ง ศาสตราจารย์ สุมน อมรวิวัฒน์ อาจารย์ผู้ควบคุมการวิจัย ไก่กรุณาแนะนำ ช่วยเหลือ แก้ไขปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ตั้งแต่ต้นจนกระทั่งสำเร็จเรียบร้อย ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ผู้เขียนขอขอบพระคุณ ผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 13 ท่าน ที่ช่วยตรวจและแก้ไขเพิ่มเติมแบบร่าง เอกศุณสุมิศรรา สนิงค์ ที่กรุณาเป็นผู้ช่วยในการตรวจสอบความเที่ยงในการร่าง ท่านอาจารย์ใหญ่ ผู้ช่วยครูใหญ่ฝ่ายวิชาการ และอาจารย์ผู้สอนทุกท่านที่ให้โอกาสผู้เขียนเข้าไปสังเกตพฤติกรรม เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลทำให้งานวิจัยสำเร็จลงด้วยดี

อนึ่งผู้เขียนใคร่ขอขอบคุณ คุณเจริญ กัญจนะประโชติ และคุณเจนวิทย์ กัญจนประโชติ ผู้เป็นกำลังใจอันสำคัญยิ่งในการทำงานมาโดยตลอด

นราวัลย์ กัญจนะประโชติ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ฉ
กิตติกรรมประกาศ	ช
รายการตารางประกอบ	ฎ

บทที่

1. บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์	8
สมมุติฐานของการวิจัย	8
ขอบเขตของการวิจัย	9
ข้อตกลงเบื้องต้น	9
คำจำกัดความ	9
ความจำกัดของการวิจัย	10
ประโยชน์ที่จะได้จากการวิจัย	11
2. บรรณคดีที่เกี่ยวข้อง	12
3. การดำเนินงาน	34
กลุ่มตัวอย่าง	34
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	36
การหาความเที่ยงของการสังเกต	41
การรวบรวมข้อมูล	43

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
เกณฑ์ในการพิจารณาให้คะแนน	44
การวิเคราะห์ข้อมูล	44
สัญลักษณ์ที่ใช้	45
4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	46
ผลการสร้างแบบสังเกตพฤติกรรม	46
การบันทึกข้อมูล	50
ความเที่ยงของการสังเกต	51
ผลการวิเคราะห์พฤติกรรมการสอนของครู คำนวณสัมพันธ - ระหว่างครูกับนักเรียน	51
5. สรุปผลการวิจัย	64
อภิปรายผลการวิจัย	66
ข้อเสนอแนะ	78
บรรณานุกรม	79
ภาคผนวก	89
ประวัติผู้เขียน	102

รายการตารางประกอบ

ตารางที่	หน้า
1. แสดงกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้	35
2. แสดงรายละเอียดของแบบสังเกตพฤติกรรมปฏิสัมพันธ์ระหว่างครู กับนักเรียน	39
3. แสดงจำนวนครูในโรงเรียนขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาด- เล็ก ที่แสดงออกในพฤติกรรม ด้านปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน แยกเป็นรายข้อ	53
4. แสดงจำนวนครูในโรงเรียนขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก ที่แสดงออกในพฤติกรรม ด้านปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน แยกตามประเภทของพฤติกรรม	59
5. แสดงการสรุปผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน เพื่อเปรียบเทียบ ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างพฤติกรรมที่ครูแสดงออกใน ด้านพฤติกรรมระหว่างครูกับนักเรียน แยกตามขนาดของโรงเรียน 3 กลุ่ม	61
6. แสดงค่าเฉลี่ยคะแนนของครูที่แสดงพฤติกรรม ด้านปฏิสัมพันธ์ ระหว่างครูกับนักเรียน	62
7. แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคู่ โดยการทดสอบ ค่าเอฟ (F) ตามวิธีของเชฟเฟ (Scheffe's Method)	63